

Duyuru Tarihi : 20.11.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-188
Yaymlandığı Yer : MİLLİYET GAZETESİ / 19 KASIM 2006

Erdoğan SAĞLAM
Yeminli Mali Müşavir
erdogan.saglam@bdodenet.com.tr

Asgari geçim indirimi ne zaman uygulanmaya başlanacak?

Milliyet – 19 Kasım 2006

Sayın okuyucularımız, birkaç gündür ücretlilerde vergi iadesinin kaldırılarak yerine asgari geçim indiriminin getirilmek istenmesini değerlendirmeye çalışıyoruz. IMF'nin son zamanlarda asgari ücretin seviyesinin yüksek olduğunu söylemesi, vergi iadesinin kaldırılmasını önermesi insanın garibine gidiyor. Sanki vergi sistemimizin en önemli sorunları bunlarmış gibi bir hava yaratılıyor. Aslında yapılanlar beni şaşırtmıyor. Çünkü küreselleşmeyle birlikte vergide ücretliler lehine düzenleme yapılması artık imkânsız hale geldi. Eskiden "ayırma kuramı" uyarınca ücretliler korunur ve ücret gelirleri sermaye gelirlerine nazaran daha düşük oranda vergilendirilirdi. Bütün gelirlerin toplanması ve artan oranlı tarife üzerinden vergilendirilmesi anlayışı hâkimdi. Artık bu düşünceler ve sistemler geçerliliğini yitirdi. Çünkü sermayenin sonsuz dolaşım kabiliyeti, vergilendirilmesini engelliyor. Bütün ülkeler sermaye gelirlerini daha düşük oranda vergilemek için yarışıyor. Hayatın her noktasında var olan rekabet ülkeler arasında vergi yoluyla da yaşanıyor. Bu trend, ücret gelirlerinin daha yüksek oranda vergilendirilmesi sonucunu doğuruyor. Bu gelişmeler Anayasa'mızın mali güce göre vergi alınmasını öngören 73'üncü maddesini anlamsız hale getirdi. Bugün sadece ücretliler için düşünülen geçim indirimi uygulamasından yakında bütün mükellefler yararlanırlırsa şaşırmayın.

2008'de başlayabilir

Mevcut vergi iadesi sisteminde ücretliler bir yıl içinde topladıkları fişleri izleyen yılın başında işverenlerine veriyor ve hesaplanan vergi iadesi tutarları ücretlerine ilişkin vergiden indirilerek kendilerine işverenleri tarafından nakden iade ediliyor. İadeyi nakden veya mahsuben yaptırmaya Maliye Bakanlığı yetkili. Bakanlık bu yetkisini nakit iade yapılması yönünde kullandı. Geçim indiriminde ise taslak aynen yasalaşırsa nakit iade yok. Vergiden mahsup (indirim) yoluyla geçim indirimi uygulanacak. İşte bu nedenle avantajdan işverenler yararlanacak diyoruz. 2006 yılında toplanan fişlerin iadesini ücretliler 2007 yılında alacaklar. Taslak yasalaşırsa 2007 başında vergi iadesi yürürlükten kalkacak. Geçim indiriminin ise ne zaman başlayacağı belirsiz. 2007'de yasa yürürlüğe girse bile uygulama, yani indirimin vergisel avantajı 2008'de başlayabilir. Çünkü "indirim" "iade"nin yerini alacağı için, indirim uygulamasında da bir yıl sonra vergi avantajından yararlanılsın anlayışı hâkim. Bu nedenle taslakta uygulama dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmış. Bakanlık muhtemeldir ki, yetkisini 2008 yönünde kullanır. Çünkü 2007'de hem iade hem de indirim finanse etmeye bütçe uygun değil. Bütçe bu değişiklik dikkate alınarak hazırlanmadı. İndirim uygulamasında orta ve yüksek ücretliler kayba uğrayacağından uygulama kesinlikle 2007 yılında başlamalı ve bu kaybın etkisi azaltılmalıdır. Böylece düşük ücretliler de bir an önce avantajdan yararlanmaya başlarlar. Uygulama 2008'de başlasa bile kısa sürede indirimin ücretin ödendiği dönemde yapılması sağlanmalıdır. Bu yapılmazsa işten ayrılmalarda uygulama sorunları yaşanabilir.